

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA

Coordinació: JOVÉ MONTANYOLA, ANTONI

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA			
Codi	100060			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història (R 2015)	1	TRONCAL	Presencial
	Grau en Geografia	2	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	JOVÉ MONTANYOLA, ANTONI			
Departament/s	HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Vegeu apartat de metodologia			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès Altres idiomes: Francès, Llatí			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
JOVÉ MONTANYOLA, ANTONI	antoni.jovemontanyola@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Estudi de les tendències, mètodes i tècniques de la història en relació amb l'anàlisi de les principals transformacions econòmiques i socials.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura FONAMENTS DE LA HISTÒRIA: TEMPS, SOCIETAT, CANVI

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre,

d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències

Competències	objectius formatius
Coneixement dels processos històrics i dels principals factors socioeconòmics que els condicionen en diferents èpoques i territoris.	O1.- Comprendre les principals transformacions de la societat i l'economia, amb especial èmfasi al paper d'Europa en el procés històric de desenvolupament del capitalisme
Coneixement dels mètodes i problemes de les diferents branques de la investigació històrica econòmica i social.	O2.- Diferenciar les diferents metodologies en Història, destacant els principals problemes, les diverses perspectives que els han abordat, els resultats i els problemes pendents
Coneixement de l'estructura diacrònica general del passat.	O3.- Interpretar l'evolució de la humanitat de manera comparada i també de manera conjunta.
Coneixement i habilitat per utilitzar mètodes i tècniques de la ciència històrica,	O4.- Dominar les tendències mètodes i tècniques de la Història en relació a l'anàlisi de les principals transformacions socials.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Introducció a la història.

- 1.- La Història com a disciplina científica. Història, història econòmica i ciència social
- 2.- La Periodificació en història i els seus problemes:
 - 2.1.- La periodificació positivista: les Edats.
 - 2.2.- La periodificació clàssica: els estadis.
 - 2.3.- La periodificació marxista: els modes de producció.
 - 2.4.- Les teories del desenvolupament discontinu.
 - 2.5.- Les teories del desenvolupament continu.
- 3.- Les transformacions dels sistemes agraris europeus.
 - 3.1.- L'adopció de l'agricultura, la revolució neolítica i el canvi tecnològic
 - 3.2.- Les transformacions dels sistemes econòmics antics: el mercat i el marge econòmic
 - 3.3.- El desenvolupament de les societats esclavistes: l'imperi romà
- 4.- El desenvolupament del feudalisme europeu.
 - 4.1.- El naixement del feudalisme a Europa. Principals teories sobre la transició al feudalisme.
 - 4.2.- Definició del feudalisme

4.3.- Trets bàsics de funcionament de l'economia feudal.

4.4.- Evolució del pensament econòmic durant el feudalisme

4.5.1.- Principis fonamentals del pensament econòmic medieval

4.5.2.- El bullonisme.

5.- L'expansió ultramarina i el desenvolupament dels intercanvis comercials desiguals. Els instruments monetaris i financers.

5.1.- El desenvolupament del feudalisme en l'Europa Moderna

5.1.1.- La recuperació del s. XV i el naixement de l'estat modern.

5.1.2.- La revolució dels preus del s. XVI i l'era dels descobriments.

5.2.- L'evolució del pensament econòmic a l'Europa Moderna

5.2.1.- L'aparició de les primeres teories monetaristes.

5.2.2.- El mercantilisme i els nacionalismes econòmics.

5.3.- La protoindústria.

6.- La transició del feudalisme al capitalisme: estat de la qüestió.

6.1- Crisi del feudalisme i els orígens del capitalisme. Persistències Vs permanències.

6.2.- La transició del feudalisme al capitalisme i el redreçament econòmic del segle XVIII

7.- El capitalisme, un concepte en discussió.

7.1.- L'aparició del concepte

7.2.- L'institucionalització acadèmica

7.3.- El debat sobre la gènesi i desenvolupament del capitalisme: mercat vs. Producció; endogènesi vs. exogènesi.

7.3.- El trets fonamentals de funcionament: la reproducció ampliada i els seus problemes .

8.- Globalització i els límits del capitalisme: cap a un capitalisme universal?

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP _s	HNP*
Classe magistral (M)	Comprensió dels conceptes fonamentals de l'assignatura	O1, O3	1	21		21
Sessió Virtual					21	32
Seminaris (S)				0		0
Pràctiques (P)	P1,P2	O2			4	14
Treballs (T)	T/In6					15
Tutories (Tut)	2 TUTORIES PROGRAMADES	O4			2	

- Arostegui, Julio; *La investigación histórica: teoría y método*. Barcelona, Crítica, 2001.
- Aurell, Jaume; Balmaceda, Catalina; Burke, Peter; Soza, Felipe; *Comprender el pasado: una historia de la escritura y el pensamiento histórico*. Madrid, Akal, 2013.
- Baldó Lacomba, Marc; *El saber histórico*. Valencia, Tirant lo Blanch, 2013.
- Bloch, Marc; *Introducción a la Historia*. Madrid, Fondo de Cultura Económica, 2001.
- Braudel, Fernand; *Las ambiciones de la Historia*. Barcelona, Crítica, 2002.
- Burke, Peter (ed.); *Formas de hacer Historia*. Madrid, Alianza Editorial, 2003.
- Burke, Peter; *Historia y teoría social*. Buenos Aires, Amorrortu, 2007.
- Burke, Peter; *Sociología e historia*. Madrid, Alianza, 1987.
- Canal, Jordi; *La historia es un árbol de historias. Historiografía, política, literatura*. Zaragoza, PUZ, 2014.
- Carr, E.H. ; *¿Qué es la Historia?*, Valencia, PUV, 2011.
- Casanova, Julián; *La historia social y los historiadores: ¿Cenicienta o princesa?* Barcelona, Crítica, 2003.
- Castro Nogueira, Luis (et alii). *Metodología de las ciencias sociales: una introducción crítica*. Madrid, Tecnos, 2008.
- Christian, David; *Mapas del tiempo. Introducción a la «gran historia»*. Barcelona, Crítica, 2004.
- Corral Lafuente, José Luis; *Taller de historia: El oficio que amamos*. Barcelona, Edhasa, 2006.
- Febvre, Lucien; *Combates por la historia*. Madrid, Altaya, 2000.
- Fontana, Josep; *Introducción al estudio de la Historia*. Barcelona, Crítica, 1999.
- Fontana, Josep; *Historia, análisis del pasado y proyecto social*, Barcelona, Crítica, 2013.
- Gaddis, John Lewis; *El paisaje de la Historia: cómo los historiadores representan el pasado*. Barcelona, Anagrama, 2004.
- Ginzburg, Carlos; *El juez y el historiador*, Barcelona, Muchnik, 1993
- Godelier, Maurice; *Lo ideal y lo material. Pensamiento, economías, sociedades*. Madrid, Taurus, 1989.
- Guha, Ranahit; *Las voces de la Historia y otros estudios subalternos*. Barcelona, Crítica, 2002.
- Hernández Sánchez, Gustavo; *Notas para una historia social y cultural en el siglo XXI*, Madrid, Visión Libros, 2017
- Hobsbawm, Eric J.; *Sobre la Historia*. Barcelona, Crítica, 2002.
- Iggers, Georg G.; *La historiografía del siglo XX: desde la objetividad científica al desafío posmoderno*. México, Fondo de Cultura Económica, 2012.
- Iggers, George G.; *La ciencia histórica en el siglo XX*. Barcelona, Idea Books, 1998.
- Jenkins, Keith; *Repensar la historia*. Madrid, Siglo XXI, 2009.
- Lacapa, Dominick; *Historia en tránsito: experiencia, identidad, teoría crítica*. México, Fondo de Cultura Económica, 2006.
- Le Goff, Jacques; *Pensar la Historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona, Paidós, 2005.
- Lozano, Jorge; *El discurso histórico*. Madrid, Alianza, 1987.
- Lukacs, John; *El futuro de la historia*. Madrid, Turner, 2011.

Mardones, José María; *Filosofía de las ciencias humanas y sociales: materiales para una fundamentación científica*. Barcelona , Fontamara, 1983.

Marks, Robert B.; *Los orígenes del Mundo Moderno*. Barcelona, Crítica, 2007

Moradiellos, Enrique; *El oficio de historiador*. Madrid, Akal, 2013.

Moradiellos, Enrique; *Las caras de Clío: Introducción a la Historia y a la historiografía*. Madrid, Siglo XXI, 2009.

Pages, Pelai. *Introducción a la historia: epistemología, teoría y problemas de método en los estudios históricos* . Barcelona, Barcanova, 1988.

Pons, Anacleto; *El desorden digital: Guía para historiadores y humanistas*. Madrid, Siglo XXI, 2013.

Sánchez De Madariaga, Elena; *Conceptos fundamentales de Historia*. Madrid, Alianza Editorial, 2007.

Schlögel, Karl; *En el espacio leemos el tiempo. Sobre historia de la civilización y geopolítica*. Madrid, Siruela, 2003.

Stearns, Peter N.; *Una nueva historia para un mundo global*. Barcelona, Crítica, 2012

Todorov, Tzvetan; *Las morales de la Historia*. Barcelona, Paidós, 2008.

Traverso, Enzo; *El pasado: instrucciones de uso. Historia, memoria, política*. Madrid, Marcial Pons, 2007.

Vilar, Pierre; *Economía, derecho, historia: conceptos y realidades*. Barcelona, Ariel, 1983.

Vilar, Pierre; *Iniciación al vocabulario del análisis histórico*. Barcelona, Critica, 1982.

FONTS WEB

Revistes electròniques de la Universitat de Lleida

<http://www2.bib.udl.es>

Recull de documents de Història de Europa

Eurodocs:

https://eudocs.lib.byu.edu/index.php/Main_Page

Recursos didàctics:

www.spartacus.schoolnet.co.uk (Spartacus Educational)

<https://www.facebook.com/EUROCLIO.Association>

Pàgines amb enllaços interessants:

www.besthistorysites.net

<http://historycoalition.org/>